

SL(5)815 – Rheoliadau Diogelu Iechyd (Cyfyngiadau Coronafeirws) (Rhif 5) (Cymru) (Diwygio) (Rhif 6) 2021

Cafodd y nodyn hwn ei baratoi er mwyn rhoi gwybodaeth i Aelodau o'r Senedd mewn perthynas â busnes y Cyfarfod Llawn ar 26 Mai 2021.

Cefndir a Diben

Mae'r Rheoliadau hyn yn diwygio Rheoliadau Diogelu Iechyd (Cyfyngiadau Coronafeirws) (Rhif 5) (Cymru) 2020 (y "prif Reoliadau").

Mae'r diwygiadau'n gwneud y newidiadau a ganlyn:

Bydd Cymru gyfan yn ardal Lefel Rhybudd 3 o ddechrau'r diwrnod ar 27 Mawrth 2021. Mae hyn yn golygu nad yw'r gofynion blaenorol i aros gartref, neu i aros yn lleol, yn gymwys mwyach. Fodd bynnag, mae cyfyngiadau ar deithio i Gymru neu o Gymru yn parhau.

Er gwaethaf symud Cymru gyfan i Lefel Rhybudd 3, mae'r diwygiadau yn darparu, (am gyfnod cyfyngedig sy'n gorffen ar ddiwedd y diwrnod ar 11 Ebrill 2021), mai'r cyfyngiadau a'r gofynion sy'n gymwys yng Nghymru yw'r rheini a nodir yn Atodlen 3A i'r prif Reoliadau, yn hytrach na'r rheini yn Atodlen 3 (a fyddai fel arall wedi bod yn gymwys i ardal Lefel Rhybudd 3).

Y Rheoliadau hyn sy'n mewnosod Atodlen 3A yn y prif Reoliadau. Mae'r cyfyngiadau Lefel Rhybudd 3 dros dro o dan Atodlen 3A yn wahanol mewn nifer o ffyrdd i'r rheini yn Atodlen 3. Y prif wahaniaethau, o dan y cyfyngiadau dros dro yn Atodlen 3A, yw—

(a) caiff hyd at 6 o bobl (heb gynnwys plant o dan 11 oed na gofalwyr) o ddim mwy na 2 aelwyd ymgynnull yn yr awyr agored, gan gynnwys mewn gerddi preifat, at unrhyw ddiben, ni waeth pa un a yw'r bobl sy'n ymgynnull yn aelodau o'r un aelwyd estynedig ai peidio;

(b) dim ond yr aelwydydd hynny a gâi ffurfio aelwydydd estynedig o dan y cyfyngiadau Lefel Rhybudd 4 a oedd yn gymwys yng Nghymru yn union cyn i'r Rheoliadau hyn ddod i rym a gaiff ffurfio aelwydydd estynedig o dan Atodlen 3A (h.y. aelwyd anghenion llesiant, gan gynnwys aelwyd lle y mae un person o dan 18 oed yn byw ar ei ben ei hun, ac aelwyd arall);

(c) dim ond mewn perthynas â gweithgaredd wedi ei drefnu yn yr awyr agored er datblygiad neu lesiant plant (er enghraifft, mewn clybiau a ddarperir ar gyfer plant yn ystod gwyliau'r ysgol) y caniateir ymgynnull yn yr awyr agored mewn grwpiau o fwy na 6 o bobl (ac â phersonau o fwy na 2 aelwyd) ar gyfer gweithgaredd wedi ei drefnu;

(d) ni chaiff unrhyw berson sy'n byw y tu allan i Gymru ddod i Gymru neu aros yng Nghymru heb esgus rhesymol (ni waeth ble yn union y tu allan i Gymru y mae person yn byw), ac ni chaiff unrhyw berson sy'n byw yng Nghymru ymadael â Chymru heb esgus rhesymol;

(e) rhaid i bron bob un o'r mangreoedd yr oedd yn ofynnol iddynt fod ar gau i'r cyhoedd yn union cyn i'r Rheoliadau hyn ddod i rym aros ar gau. Yr eithriadau yw—

- (i) llyfrgelloedd a gwasanaethau archifau;
- (ii) ardaloedd cyhoeddus yn yr awyr agored mewn mangre lle y mae heneb gofrestredig, ac ardaloedd cyhoeddus yn yr awyr agored mewn parc neu ardd sydd wedi ei gofrestru neu ei chofrestru yn y gofrestr o barciau a gerddi o ddiddordeb hanesyddol arbennig yng Nghymru;
- (iii) llety gwyliau neu lety teithio hunangynhwysol: mae hyn yn golygu y caiff safleoedd gwerysyla a safleoedd gwyliau agor os pwyntiau dŵr a phwyntiau gwaredu gwastraff yw'r unig gyfleusterau a rennir, a chaiff llety arall (gan gynnwys fflatiau gwyliau a gwestai) agor ar yr amod nad yw gwesteion yn rhannu cyfleusterau nac ardaloedd cymunedol o dan do gydag unrhyw un y tu allan i'w haelwyd na'r ffurf gyfyngedig ar aelwyd estynedig a ddisgrifir ym mharagraff (b).

Mae'r Rheoliadau hefyd yn diwygio Atodlen 5 i'r prif Reoliadau er mwyn gwneud addasiadau dros dro i alluogi gorfodi'r cyfyngiadau yn Atodlen 3A, ac yn gwneud mân ddiwygiadau eraill a diwygiadau canlyniadol, gan gynnwys i Reoliadau Diogelu Iechyd (Cyfyngiadau Coronafeirws) (Rhif 5) (Cymru) (Diwygio) (Rhif 5) 2021.

Gweithdrefnau

Gwneud Cadarnhaol.

Gwnaed y Rheoliadau gan Weinidogion Cymru cyn iddynt gael eu gosod gerbron y Senedd. Rhaid i'r Senedd gymeradwyo'r Rheoliadau o fewn 28 niwrnod (ac eithrio unrhyw ddiwrnodau pan fo'r Senedd wedi'i diddymu neu ar doriad am fwy na phedwar diwrnod) i'r dyddiad y'u gwnaed er mwyn iddynt barhau i gael effaith.

Pwyntiau i'w nodi

1. Nodwn gyfiawnhad Llywodraeth Cymru dros unrhyw ymyrraeth bosibl â hawliau dynol. Yn benodol, nodwn y paragraffau a ganlyn yn y Memorandwm Esboniadol:

"Er bod y prif Reoliadau, fel y'u diwygir gan y Rheoliadau hyn, yn cyffwrdd â hawliau unigol o dan Ddeddf Hawliau Dynol 1998 a'r Confensiwn Ewropeaidd ar Hawliau Dynol, mae'r Llywodraeth o'r farn bod modd eu cyfiawnhau er mwyn atal lledaenu clefydau heintus a/neu fod hawl i wneud yr ymyriad ar y sail ei fod yn ceisio cyflawni nod dilys, sef diogelu iechyd y cyhoedd. Mae'r Llywodraeth o'r farn hefyd eu bod yn gymesur.

Mae Erthygl 5 (yr hawl i ryddid), Erthygl 8 (yr hawl i barch at fywyd preifat a theuluol), Erthygl 9 (rhyddid meddwl, cydwybod a chrefydd), Erthygl 11 (rhyddid i ymgynnull a chymdeithasu) ac Erthygl 1 o'r Protocol Cyntaf (diogelu eiddo) yn cael eu cyffwrdd gan y prif Reoliadau.

Mae pob un o'r rhain yn hawliau amodol, sy'n caniatáu i Weinidogion Cymru ymyrryd ag arfer yr hawliau os oes angen gwneud hynny mewn cymdeithas ddemocrataidd er budd diogelwch y cyhoedd neu er mwyn diogelu iechyd. Rhaid cyfiawnhau'r holl gyfyngiadau a gofynion o'r fath ar y sail mai eu bwriad yw cyflawni nod cyfreithlon, sef diogelu iechyd y cyhoedd a'u bod yn gymesur. Hefyd, mae angen cydbwysu unrhyw ymyrraeth â'r hawliau hyn â rhwymedigaethau cadarnhaol y Wladwriaeth o dan Erthygl 2 (yr hawl i fywyd). Mae addasu'r cyfyngiadau a'r gofynion o dan y prif Reoliadau drwy'r Rheoliadau hyn yn ymateb cymesur i ledaeniad y coronafeirws. Mae'n cydbwysu'r angen i gynnal ymateb priodol i'r bygythiad a berir gan y coronafeirws yn erbyn hawliau unigolion a busnesau, mewn modd sy'n parhau'n gymesur â'r angen i leihau cyfradd trosglwyddo'r coronafeirws, gan ystyried y dystiolaeth wyddonol.

Mae'r Rheoliadau diwygio hyn yn lleihau ymyrraeth y cyfyngiadau a'r gofynion o dan y prif Reoliadau â'r hawliau unigol hynny."

2. Nodwn na fu unrhyw ymgynghori ffurfiol ar y Rheoliadau hyn. Yn benodol, nodwn y paragraff a ganlyn yn y Memorandwm Esboniadol:

"O ystyried y bygythiad difrifol ac uniongyrchol sy'n deillio o'r coronafeirws a'r angen am ymateb iechyd cyhoeddus brys, nid oes ymgynghoriad cyhoeddus wedi'i gynnal mewn perthynas â'r Rheoliadau hyn."

3. Mae'r Memorandwm Esboniadol yn darparu na chynhaliwyd asesiad effaith rheoleiddiol mewn perthynas â'r Rheoliadau hyn oherwydd bod angen eu rhoi ar waith ar fyrder i fynd i'r afael â bygythiad difrifol ac uniongyrchol i iechyd y cyhoedd.

Cynghorwyr Cyfreithiol

22 Ebrill 2021

